

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 28. toukokuuta 2021
(OR. en)

9292/21

Toimielinten välinen asia:
2018/0243 (COD)

CADREFIN 267	COAFR 141
POLGEN 85	COASI 77
FIN 403	CORLX 287
CODEC 793	COHOM 93
ACP 49	ECOFIN 545
COEST 119	ASIM 35
MAMA 91	MIGR 102
DEVGEN 109	ATO 40
COLAC 40	PE 57

SAATE

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	28. toukokuuta 2021
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2021) 267 final
Asia:	KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti neuvoston kannasta naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä – Globaali Eurooppa (2021–2027) annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen hyväksymiseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2021) 267 final.

Liite: COM(2021) 267 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 27.5.2021
COM(2021) 267 final

2018/0243 (COD)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**neuvoston kannasta naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä –
Globaali Eurooppa (2021–2027) annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetuksen hyväksymiseen**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

**KOMISSION TIEDONANTO
EUROOPAN PARLAMENTILLE**

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 6 kohdan mukaisesti

**neuvoston kannasta naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä –
Globaali Eurooppa (2021–2027) annettavan Euroopan parlamentin ja neuvoston
asetuksen hyväksymiseen**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. TAUSTA

Ehdotus toimitettiin Euroopan parlamentille ja neuvostolle (asiakirja COM(2018) 460 final – 2018/0243 COD)	14. kesäkuuta 2018
Pysyvien edustajien komitea pääsi yhteisymmärrykseen osittaisesta neuvotteluvaltuutuksesta	12. kesäkuuta 2019
Pysyvien edustajien komitea pääsi yhteisymmärrykseen täydennetystä osittaisesta neuvotteluvaltuutuksesta	25. syyskuuta 2019
Ensimmäinen kolmikantakokous	23. lokakuuta 2019
Pysyvien edustajien komitea pääsi yhteisymmärrykseen täydennetystä osittaisesta neuvotteluvaltuutuksesta	27. marraskuuta 2019
Euroopan parlamentti vahvisti kantansa (mietintö)	27. maaliskuuta 2019
Toinen kolmikantakokous	5. joulukuuta 2019
Kolmas kolmikantakokous	20. helmikuuta 2020
Neljäs kolmikantakokous	11. kesäkuuta 2020
Pysyvien edustajien komitea pääsi yhteisymmärrykseen täydennetystä osittaisesta neuvotteluvaltuutuksesta	18. syyskuuta 2020
Viides kolmikantakokous	2. lokakuuta 2020
Kuudes kolmikantakokous	20. marraskuuta 2020
Seitsemäs kolmikantakokous (viimeinen)	15. joulukuuta 2020
Pysyvien edustajien komitea pääsi poliittiseen yhteisymmärrykseen	17. maaliskuuta 2021
Euroopan parlamentin AFET- ja DEVE-valiokunnat äänestivät kompromissiratkaisun hyväksymisestä	19. maaliskuuta 2021

2. KOMISSION EHDOTUKSEN TARKOITUS

Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI) – Globaali Eurooppa on tärkeä osa sitä välineistöä, jota unioni käyttää tehdessään monivuotisesta rahoituskehyksestä (2021–2027) rahoitettavaa yhteistyötä niin lähinaapureidensa kuin muunkin maailman kanssa.

Ehdotuksessa on kyse rahoitusvälineestä, jonka avulla puolustetaan ja edistetään unionin arvoja ja etuja maailmanlaajuisesti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan 5 kohdassa sekä 8 ja 21 artiklassa vahvistettujen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden ja periaatteiden mukaisesti.

NDICI – Globaali Eurooppa -asetus kattaa toimet, jotka aiemmin kuuluivat 11 eri asetuksen¹ soveltamisalaan. Näin voidaan lisätä unionin ulkoisen toiminnan yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta. Väline on osa EU:n talousarviota ja varainhoitoasetuksen mukainen. Jälkimmäistä noudattamalla varmistetaan tasapuoliset toimintaedellytykset, koska sillä otetaan EU:n varojen osalta käyttöön yhteiset säännöt, jotka ovat aiempaa yksinkertaisemmat, läpinäkyvämmät ja joustavammat. Välineellä edistetään köyhyyden vähentämistä ja pitkällä aikavälillä sen poistamista, tuetaan ja edistetään demokratiaa, oikeusvaltioperiaatetta, ihmisoikeuksien kunnioittamista, kestävää kehitystä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa sekä puututaan sääntöjenvastaiseen muuttoliikkeeseen ja pakkomuuttoon, myös niiden perimmäisiin syihin. Sillä edistetään myös monenvälisyyttä sekä niiden kansainvälisten lupauksen ja tavoitteiden täyttämistä, joihin unioni on sitoutunut. Tällaisia ovat erityisesti kestävä kehityksen tavoitteet, Agenda 2030 -toimintaohjelma ja Pariisin sopimus. Sillä tuetaan vahvempia kumppanuuksia kolmansien maiden kanssa, myös Euroopan naapurialueilla, yhteisten etujen ja omavastuun pohjalta vakauttamista, hyvää hallintoa ja selviytymiskykyä vahvistaen.

Asetuksen erityisenä tavoitteena on

a) tukea ja edistää vuoropuhelua ja yhteistyötä naapurialueilla, Saharan eteläpuolisessa Afrikassa, Aasiassa ja Tyynenmeren alueella sekä Amerikassa ja Karibian alueella sijaitsevien kolmansien maiden ja alueiden kanssa;

b) luoda vahvistettuja erityiskumppanuuksia ja tehostaa poliittista yhteistyötä Euroopan naapurialueilla niin, että lähtökohtana on rauha ja vakaus sekä yhteinen sitoutuminen demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien yleismaailmallisiin arvoihin ja tavoitteena syvään juurtunut ja kestävä demokratia, asteittainen sosioekonominen yhdentyminen ja ihmisten väliset yhteydet;

c) maailmanlaajuisella tasolla

- suojella ja edistää ihmisoikeuksia, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvo ja ihmisoikeusaktivistien suojelu, myös kaikkein vaikeimmissa olosuhteissa ja kiireellisissä tilanteissa, sekä demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta vastuuvollisuusmekanismien mukaan lukien,
- tukea kansalaisyhteiskunnan organisaatioita,

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 230/2014, (EU) N:o 232/2014, (EU) N:o 233/2014, (EU) N:o 234/2014, (EU) N:o 235/2014, (EU) N:o 236/2014 ja (EU) 2017/1601, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 466/2014/EU, neuvoston asetukset (EY, Euratom) N:o 480/2009, (Euratom) N:o 237/2014 ja (EU) 2015/322 sekä 11. Euroopan kehityksrahaston (EKR) sisäinen sopimus.

- edistää vakautta ja rauhaa, estää konflikteja ja siten edesauttaa siviilien suojelua,
 - vastata muihin maailmanlaajuisiin haasteisiin, kuten ilmastonmuutokseen, biologisen monimuotoisuuden ja ympäristön suojeluun sekä muuttoliikkeeseen ja liikkuvuuteen;
- d) vastata nopeasti kriiseihin, epävakaisiin tilanteisiin ja konflikteihin, myös muuttovirroista ja pakkomuutosta mahdollisesti aiheutuviin, sekä hybridiuhkiin; muun muassa luonnonkatastrofeista ja ihmisen aiheuttamista katastrofeista selviytymisen aiheuttamiin haasteisiin sekä humanitaarisen avun ja kehitysavun yhdistämistarpeeseen; ja unionin ulkopoliittisiin tarpeisiin ja ensisijaisiin tavoitteisiin.

Kokonaismäärärahojen määräksi on sovittu 79,462 miljardia euroa (käypinä hintoina).

3. HUOMAUTUKSET NEUVOSTON KANNASTA

Neuvoston kanta vastaa täysin kolmikantaneuvotteluissa saavutettua yhteisymmärrystä. Tärkeimmät muutokset komission ehdotukseen verrattuna ovat

- *Määrärahojen osalta:*
 - välineen ja sen osien määrärahamuutos heinäkuussa 2020 annettujen Euroopan unionin neuvoston päätelmien mukaisesti ja mukautettuna sellaisiin määriin määräsuhteessa tehdyllä oikaisulla, joita ei ole nimenomaisesti eritelty kyseisissä päätelmissä;
 - 270 miljoonan euron yläraja kehityksen ja kehityksen mahdollistavan turvallisuuden tueksi toteutettaville sotilaallisten toimijoiden valmiuksien kehittämistoimille;
 - 1 800 miljoonan euron ohjeellinen määrä Erasmus-ohjelmalle;
 - mahdollisuus osoittaa jopa 25 prosenttia ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan temaattisen ohjelman määrärahoista vaalitarkkailuun;
 - vähintään 500 miljoonan euron ohjeellinen määrä Tyynenmeren alueelle ja vähintään 800 miljoonan euron ohjeellinen määrä Karibian alueelle asianomaisten maantieteellisten määrärahojen rajoissa;
 - vähintään 500 miljoonan euron ohjeellinen määrä paikallisviranomaisille maantieteellisissä ohjelmissa;
 - lisärahoitus uusia haasteita ja painopisteitä koskevasta joustovarasta ihmisoikeuksia ja demokratiaa (200 milj. euroa), kansalaisyhteiskunnan organisaatioita (200 milj. euroa) ja maailmanlaajuisia haasteita (600 milj. euroa) koskeville temaattisille ohjelmille.
- *Asetuksen hallinnointia koskevien osatekijöiden osalta:*
 - uudet delegoidut säädökset ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn rahoituksen ja sen enimmäismäärän muuttamiseksi sekä kehityksen ja kehityksen mahdollistavan turvallisuuden tueksi toteutettavien valmiuksien kehittämistoimien määrärahojen enimmäismäärän muuttamiseksi;
 - vuonna 2021 annettava uusi delegoitu säädös, jossa määritellään maantieteelliset ohjelmat ja joka käsittää seuraavat:

- yhteistyön erityistavoitteet ja painopistealat, jotka perustuvat liitteessä II lueteltuihin yhteisiin yhteistyöaloihin prioriteettijärjestyksessä ja ala-alueittain;
- ala-alueita ovat eteläinen naapurialue, itäinen naapurialue, Länsi-Afrikka, Itä- ja Keski-Afrikka, eteläinen Afrikka ja Intian valtameren alue, Lähi-itä, Keski-Aasia, Etelä-Aasia, Pohjois- ja Kaakkois-Aasia, Tyynenmeren alue, Amerikat ja Karibian alue;
- maantieteellisen pilarin temaattiset tavoitteet kehitysyhteistyön rahoitusvälineestä annetun asetuksen liitteessä IV olevan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti;
- määrärahat Länsi-Afrikalle, Itä- ja Keski-Afrikalle sekä eteläiselle Afrikalle ja Intian valtameren alueelle;
- delegoidun säädöksen pakollinen väliarviointi maantieteellisten ohjelmien määrittelyä varten;
- uusi johdanto-osan kappale avun keskeyttämisestä tapauksissa, joissa demokratian tai oikeusvaltioperiaatteen toteutuminen on heikentynyt;
- viittaus ydinturvallisuusnormeja koskevien yleissopimusten noudattamiseen yhtenä ohjelmasuunnittelun periaatteena;
- ohjelma-asiakirjojen pakollinen väliarviointi;
- viittaus mahdollisuuteen perustaa yleisafrikkalainen ohjelma sekä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren ohjelma.
- *Muuttoliikkeen osalta:*
 - ohjeellinen 10 prosentin menotavoite;
 - viittaus siihen, että muuttoliikkeeseen liittyvillä toimilla olisi edistettävä muuttoliikkeestä tehtyjen EU:n sopimusten tosiasiallista täytäntöönpanoa ja siitä käytävää vuoropuhelua kolmansien maiden kanssa rohkaisemalla yhteistyöhön, joka perustuu joustavaan ja kannustavaan lähestymistapaan ja jota tuetaan koordinointimekanismilla.
- *Naapurialueiden osalta:*
 - säilytetään Euroopan naapuruusvälineestä annetussa asetuksessa käytetty sanamuoto kannusteisiin perustuvan lähestymistavan osalta;
 - vahvistetaan naapurialueille varatuista määrärahoista rajatylittävään yhteistyöhön ohjeellisesti osoitettavan rahoituksen määräksi enintään 5 prosenttia.
- *Muiden kuin edellä mainittujen menotavoitteiden osalta:*
 - nostetaan virallisen kehitysavun menotavoite vähintään 93 prosenttiin;
 - nostetaan ilmastotoimien menotavoite 30 prosenttiin;
 - lisätään virallisen kehitysavun varoista inhimilliseen kehitykseen ja sosiaaliseen osallisuuteen osoitettavien määrärahojen 20 prosentin menotavoitteen eteen sana ”vähintään”;
 - lisätään viittaus siihen, että monivuotisen rahoituskehyksen menotavoitteesta 10 prosenttia osoitettaisiin biologista monimuotoisuutta koskeviin tavoitteisiin;

- asetetaan vähintään 85 prosentin lisätavoite toimille, joiden pääasiallisena tai merkittävänä tavoitteena on sukupuolten tasa-arvo ja joista vähintään 5 prosentissa sukupuolten tasa-arvon sekä naisten ja tyttöjen oikeuksien ja voimaannuttamisen olisi oltava päätavoite.
- *EKKR+:n ja ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn osalta:*
 - lasketaan ulkosuhdetoimien takuujärjestelyn enimmäismäärä 53 449 miljoonaan euroon ja asetetaan järjestelyn rahoitukselle 10 000 miljoonan euron katto. Näitä määriä voidaan muuttaa delegoidulla säädöksellä;
 - tiukennetaan tarkoitusta, hallinnointia, toimien tukikelpoisuutta ja EKKR+:n raportointia koskevia artikloja sekä EKKR+:n toimien painopistealoja koskevaa liitettä. Hallinnointia koskeva teksti ei ole enää liitteessä, jota voitaisiin muuttaa delegoidulla säädöksellä, vaan se on sisällytetty asetuksen artiklaosaan;
 - täsmennetään EIP:n roolia EKKR+:ssa ottamalla käyttöön eksklusiivinen investointi-ikkuna valtiollisia ja ei-kaupallisia valtiotason alapuolisia toimia varten sekä tarvittaessa ja asiaankuuluvaa vakiomenettelyä noudattaen kaksi investointi-ikkunaa kaupallisia valtiotason alapuolisia ja yksityissektorin toimia varten niin, että niiden ohjeellinen kokonaismäärä on 26 725 miljoonaa euroa;
 - lisätään EKKR+:n osalta tarkoituksenmukaiset määritelmät varsinkin lisärahoituksen osalta;
 - lisätään artikla valitus- ja muutoksenhakumekanismista ja EU:n taloudellisten etujen suojaamisesta.
- *Välineen nimen osalta:*
 - lisätään nimeen ”Globaali Eurooppa”, jolloin nimeksi tulee naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline – Globaali Eurooppa.

Yhteisymmärryksen mukaisesti säilytetään komission alkuperäisen ehdotuksen tavoitteet, eli tavoitetasosta ei tingitä ja uusien sääntöjen soveltamiseen saadaan riittävästi joustoa. Tästä syystä komissio tuki edellä esitettyjä muutoksia.

4. PÄÄTELMÄ

Komissio kannattaa toimielinten välisten neuvottelujen tuloksia ja näin ollen hyväksyy neuvoston kannan.

5. KOMISSION LAUSUMAT

Komissio on antanut kaksi yksipuolista lausumaa, jotka ovat lisäyksessä.

LISÄYS

Komission lausumat

Komission lausuma Euroopan parlamentin kanssa naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineestä – Globaali Eurooppa käytävästä geopoliittisesta vuoropuhelusta

”Euroopan komissio pitää mielessä poliittiseen valvontaan liittyvät Euroopan parlamentin tehtävät, jotka vahvistetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 14 artiklassa, ja sitoutuu käymään korkean tason geopoliittista vuoropuhelua näiden kahden toimielimen välillä naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI) – Globaali Eurooppa perustamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) XXX/XXX täytäntöönpanosta. Vuoropuhelun olisi mahdollistettava näkemysten vaihto Euroopan parlamentin kanssa; parlamentin kannat NDICI-välineen täytäntöönpanosta otetaan kaikilta osin huomioon.

Geopoliittista vuoropuhelua käydään NDICI-välineen täytäntöönpanon yleisistä linjoista, mukaan lukien ohjelmasuunnittelu ennen ohjelma-asiakirjojen hyväksymistä, ja tarkemmin rajatuista aiheista, kuten uusia haasteita ja painopisteitä koskevan joustovaran käyttö, vipuvaikutuksen hyödyntäminen, mikä johtaa mahdollisiin muutoksiin muuttoliikkeeseen kohdennettujen varojen jakamisessa tai avun keskeyttämiseen kumppanimaassa, joka systemaattisesti laiminlyö demokratiaa, oikeusvaltiota ja hyvää hallintoa koskevien periaatteiden noudattamisen ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen.

Geopoliittinen vuoropuhelu rakentuu seuraavasti:

- i) korkean tason vuoropuhelu komission varapuheenjohtajana toimivan korkean edustajan, kansainvälisistä kumppanuuksista vastaavan komissaarin, naapuruuspolitiikasta ja laajentumisesta vastaavan komissaarin ja Euroopan parlamentin välillä;*
- ii) jatkuva vuoropuhelu johtavien virkamiesten tasolla AFET- ja DEVE-työryhmissä korkean tason vuoropuhelun asianmukaisten valmistelu- ja jatkotoimien varmistamiseksi.*

Korkean tason vuoropuhelua käydään vähintään kahdesti vuodessa. Yksi tapaamisista voidaan järjestää samassa yhteydessä, kun komissio esittää vuotuisen talousarvioesityksen.

Komission lausuma johdanto-osan 50 ja 51 kappaleesta ja 8 artiklan 10 kohdasta:

”Muuttoliikkeen alueellisilla tukiohjelmilla tuetaan kokonaisvaltaisia, tasapainoisia ja räätälöityjä kumppanuuksia asianomaisten lähtö- tai kauttakulkumaiden ja vastaanottavien maiden kanssa joustavan ja kannustavan lähestymistavan mukaisesti ja naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI) – Globaali Eurooppa koordinointimekanismin tuella. Ohjelmia tuetaan tarvittaessa maaohjelmien toimilla.

Varmistaakseen varojen mahdollisimman tehokkaan ja vaikuttavan käytön unionin ja sen kumppanimaiden politiikan painopisteiden mukaisesti Euroopan komissio

toteuttaa näitä painopisteitä aktiivisesti käyttäen kaikkia unionin välineitä, ja se osallistuu koordinointiin yhdessä jäsenvaltioiden kanssa synkronoidulla ja tehokkaalla tavalla. Se varmistaa, että Euroopan parlamentille ja neuvostolle tiedotetaan kattavasti ja säännöllisesti näkemysten vaihdon mahdollistamiseksi.”